

UROŠ PETROVIĆ

**KARAVAN
ČUDESA**

■ Laguna ■

Copyright © 2016 Uroš Petrović

Copyright © 2016 ovog izdanja, LAGUNA

Ilustracije © 2016 Uroš Petrović, osim na stranici 71

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**KARAVAN
ČUDESA**

Srbija, kasni dvadeseti vek

Adam je rastao u udobnoj imaštini, deleći prostranu sobu samo sa plišanom koalom Utotoom. Roditelji su bili veoma brižni prema njemu. Pomalo previše brižni, smatrao je dečak.

„Ne prelazi ulicu! Tamo iza živice zastala je čerga. Ne igraj se u blizini dok ne porasteš ili dok tuđini ne odu. Uhvatiće te Garava Baba, strpati u vreću i odvesti preko, u njihov skriveni svet!“, odzvanjala je u dečaku strašna pretnja.

Adam se, tako, igrao samo u dvorištu između dve zgrade istog oblika i različitih boja, ne prilazeći kvrgavoj zimzelenoj živici izdžigljaloj s obe strane bodljikave žice, koja je tu rđala još od vremena mirnodopske kasarne. Nekada je služila da sprečava bekstvo dokonih vojnika u varoške kafane. Nagrizena vlagom i vremenom, žica se krunila u mrkim trunovima, dok je živica

bivala sve gušća i trnovitija, kako i priliči po opštem zakonu o nadmoći živog nad neživim.

Jednom su tu, kao da su prizvani, zaista zakonačili nekakvi čergari sa Prokletija, te zakratko uspostavili zaseban svet prepun graje, dima i tajanstva. Uskoro su otišli dalje, ali je za dečaka svet iza živice postao još mračniji i misteriozniji.

Adam se nije usuđivao ni da priđe blizu žive ograde kroz koju mu je vetar donosio nerazgovetan žamor. Ponekad bi mu se čak učinilo da ga neko, kroz šum lišća što treperi s vetrom, doziva šapatom.

„Adame...“, šuštal je, glasom prijatnim, ali jezovitim.

Dečak bi tada izbezumljeno trčao do ulaza u zgradu, jurio uz stepenice i zatvarao se u sobu. Zgrabio bi Utotoa i grleći ga drhtao pod žutim frotirskim ćebetom. Tek kada bi ga mekani pliš plavetne lutke sasvim umirio, vraćao bi se igri.

*

Jednom mu se učinilo da čuje pesmu – divnu ariju na nepoznatom jeziku. Iako nije razumeo ni reč, na neki jeziv, nemušć način spoznao je da pesma govori o nečemu što je neka devojčica pod velom sanjala. To ga je prepalo i opet je pobegao. Događaj je šapatom ispričao samo plišanoj koali.

*

Za jedan je rođendan dobio drveni bumerang optočen tankom trakom od kovanog, patiniranog metala,

uzduž našaran crtežima nalik na dečje, koji su predstavljali sedam letećih veverica.

„Ove će te zverčice povesti putanjama kojima inače nikada ne bi zakrivudao, te ćeš tako videti i doživeti i ono što drugima promiče! Ipak, pripazi ga dobro – leti kao da prkosi pravilima“, rekao mu je rođak sa šeširom okićenim visećim plutanim pampurima, koga je kod svojte bio glas da je pustahija koji se poverava samo punom mesecu i psima lutalicama.

*

Srbija, rani dvadeseti vek

Niko nikada nije otkrio kojim se putevima kreće Karavan čudesa, i niko ga nije dva puta video. Šaputalo se da prati nekakvu zvezdu, koju niko drugi ne može da vidi do neki njihov slepi krotitelj vidri. Nekad bi to putujuće vašarište nastupalo na trgovima blatnjavih rudarskih naselja, nekad na livadi između raštrkanih zaselaka. Znalo se samo da se kolska povorka nikada ne vraća na mesto na kom je već boravila.

Karavan čudesa se lomatao preko balkanskih gudura prikazujući nove izume, nedokučive opsene i retke zveri. Čak su i šarena kola, stranica oslikanih crtežima bestijarijuma, vukli orijaški ovnovi s visokih vrleti istoka, čija plahovita narav beše sputavana bičevima upletenim od kože njihovih predaka.

Putujuću družinu karavana okupio je Burlak, plavooki Tribal koji je bio star kao zapisni hrast, a tako je valjda i izgledao. Hodao je oslonjen o kvrgavo koplje,

dok mu je vrat grejala cibetka, mačkolika zverka čiju je divlju prirodu blažio čajem od ljutih biljaka.

U zabitima je dolazak karavana svakako predstavljao najburniji dan od kada se računa vreme i beleže događaji. Ljudi su se tiskali i sa nevericom posmatrali mršavo misirsko derište koje podiže šest kamenih blokova iznad glave, vikinšku devojčicu sa severa, belu kao venčanska ploča, kako lebdi nad zemljom i kamenom, drvenu klepsidru koja radi i klepeće bez prestanka i kornjače koje skaču po nekoliko lakata uvis, te se pri padu, sporom kao da tonu, skotrljaju među zapanjene seljake.

Karavan čudesa je putovao samo noću, a za to je postojao jedan čudesan, strahotan razlog.

*

Adamov bumerang je proleteo kroz živicu kao da su ga kroz nju pronele neke svesno navođene vazdušne struje. Beše to tek sedmi put kako ga je bacio. Prvih šest hitaca behu taman dovoljni da se dečak zaljubi u krilatu napravu koja u letu pravi nagle zaokrete, jednako uspešno prkoseći očekivanjima bacača i sili teže. Tek tako, optočena drvenarija nepogrešivo zamače za ugao zgrade, te se ustremi na šiblje, kroz koje se probi, srećno izbegavši i gusto granje i proređenu žicu.

Dečak je zajecao, nemoćno stojeći ispred glomaznog šibljoreda koji se protezao unedogled. Kao da mu suze osim vida razvodniše i strah, on reši da proviri kroz trnovito granje, prvi put u životu. Oprezno se uvuče u tminu pod tamnozelenim svodom. Čučevići se probi do zardalih bodlji i pronađe mesto sa kojeg se vidi mali

deo drugog sveta. Izgledao je napušteno – videli su se samo bok oronule barake i dva velika metalna bureta, od kojih jedno beše prazno i oboreno.

„Pa tu nema ničega strašnog!“, pomisli, ali se ipak povuče nazad.

Iako ga je kratko poznao, bumerang mu je već nedostajao. On pođe uz živicu. Posle stotinak koraka, na jednom mestu živa ograda bila je nekako raskriljena, kao da ga poziva pod svoje skute. Dečak se saže i vide da je na tom mestu najniža bodljikava žica prekinuta, da joj samo patrljci vise sa nahtenih betonskih stubova.

„Prolaz!“, pomisli Adam, i namah se prepade svog otkrića.

Potrča ka ulazu svoje zgrade, ali se naglo zaustavi. Kao da ga je bumerang sa sedam letećih veverica zario kolebljivim kretanjem, on odmah jurnu nazad, do prolaza. Potom se opet uputi ka bezbednom dvorištu između dve zgrade, pa opet u suprotnom pravcu.

U nepoznati je svet Adam kročio četvoronoške.

Čim je promolio glavu sa druge strane živice, Adama za vrat zgrabi garava baba te ga grubo ubaci u veliku jutenu vreću. Dečak zausti da vrisne, ali njegove vratne žile behu znalački pritisnute krivim, izboranim prstima – izgubio je svest i pre nego što džak beše uvezan i uprćen na grbava leđa starice.

*

Dečak se probudi usred gušenja, gadno pritisnutog trupa. Nalazio se usred nekakve vrele, lepljive gomi-
le mlitavih, čekinjastih telesina. Svest mu je navirala

bolno, upriličivši mu rezak, krkljav kašalj i sputavajuću teskobu u grudima. Odasvud ga zasu nesnosan, razdirući svrab. Na ulepljenoj, mokroj koži udova i lica, osećao je stotine uboda oštarih, krutih dlaka, zadah brloga ga je gušio i terao na povraćanje. On zavrišta, ali vriska ne bi. Dečakovo telo se trže, poče da se rita i migolji, čeljust stade da se bori za udahe, ruke zagrebaše unaokolo, nastala borba za svaku kap života unutar mrcišta koje ga je davilo. Ujeda i sam sebe za mišicu, to mu nanese bol ali i blesak svesti, navreše i zvuci, čuškičanje i riku, oseti njuške, stomake, zube, ubrzo poče da ih razgrće oko sebe, da kida pramenove krzna na komade, i gura stopalima u nategnuta rebra i vratove. Jedna mu se ruka nekako izbatrga i on trznu glavom ka njoj, gotovo povredivši vrat. Oslobođenom rukom protrlja oči ulepljene svakakvom nečistoćom, te jedva razlepi kapke. Kroz sipkavu skramu on začiklji u zastrašujući polumrak, prošaran samo odsajjem škrtih baklji. Zatrpan svinjama! Dečak sa užasom shvati gde se nalazi, šta ga ujeda i mokri po njemu, šta mu puni usta i nozdrve kapljama, zadahom i prljavim čekinjama. Rutava prasad, odurnog krzna uvaljanog u otrovnu kupku od pomija i svačega, pod njima je bio, u njima se davio. Adam se izvi oslobodivši drugu ruku, potom žustro istrže i noge iz žive, svinjske dušegupke. Posrnu, sklupčavši se u čučanj, odbaci se od prasećih telesa i dokopa se ivice brloga, pljujući kiselu sluz koja mu se slivala niz grlo.

Odjednom oseti čvornovatu, snažnu šaku na žili koja mu je mostila vrat i rame. Nagli stisak učini da

mu se zamuti svest. Bol i gađenje uminuše, čula mu obamreše...

„Kud si pošao? Sad nemaš kuda da žuriš...“, ču pri-gušen, bapski glas pre nego što klonu u bezdan tmine.

*

„Preklinjem te, gospodaru! Povedite ovu devojčicu sa vama, nema njoj života među čergarima! Već je zovu vučjim kopiletom, veštičjim zametkom. Spaliće je rođeni ujaci na lomači“, zavapila je prelepa Pasjanka turajući Burlaku zavežljaj pod nos.

Stari Tribal je video svakojakih čuda, a mnoga je, istina, i vukao za sobom. Ipak, pogled na bebu kojoj su se sve crte zbile u jednu četvrt lica sabra mu preplanule bore oko očiju u primetan grč.

„A šta ću ja s njome? Nosi je odavde!“, odbrusi joj vođa karavana.

„Ona je čudo, plaćaće ti ljudi da je vide! Bistra je, uspavanke da ti smišlja! Ma, i da ti služi, da čisti kola i namiruje zveri! Samo nek živi! Evo, daću ti šta god želiš!“, ridala je devojka.

Burlak je odmeri. Čak i lica išibanog granjem i u rite odevena, mlada žena bila je lepa kao jedna od lutaka kojima su se igrale princeze Istoka.

*

Adam se probudio unutar šarenog, kupastog šatora. Ležao je među zgužvanom, grubom ćebadi iznad koje

su lelujale lutke od slame i kućine, mlitavim udovima okačene o tanke konopce. Iskobelja se nekako iz teških tkanina, čiji su se nabori gotovo živo opirali uzmicanju. Dečak stupi na tlo i uvide da ono ne beše ništa drugo do utabana zemlja. Plašt šatora beše prugast, kao nadstrešnica frižidera za uličnu prodaju sladoleda. On ugleda rupu kroz koju je prodirala svetlost i oprezno pođe ka njoj. Tada nečija ruka izroni iz ćebadi i zgrabi ga za članak! Dečak vrisnu i posrnu, već u padu se divlje otimajući iz bolnog stiska.

„Opet ti bežiš? Pa tek sam ti rane od gubica zacelila!“, začu grozni, ispucali glas.

Dečak se osvrnu i vide tamnoputu staricu, kojoj su samo glava i ruka izvirivale iz gomila plesnjivih ponjava. Tri četvrti njenog lica prekrivao je zvezdast snop dubokih bora, iz koga se tek u gornjem levom uglu uobličavalo tamno, zbijeno lice.

„Pusti me!“, zavrišta, stopivši vapaj u psovke i užasnuti plač.

„Pa nisam te teglila dovde i u prasadi sakrila da bi mi se tek tako izmigoljio! Da me ljubiš, da mi pevaš...! I okupala sam te, bre. Sad se samo na sapun od najfinijeg pepela osećaš! Hajde, samo se umiri!“, procedi starica, nekako sateravši malo lice u krivi osmeh.

„Beži, bre, od mene, Crna Babo!“, zareža dečak, snažno se ritnuvši.

Pogodio ju je đonom posred glave, zamalo joj promašivši lice, što bi ispraćeno groznim zvukom sudara tvrde gume i kosti prevučene zgužvanom kožom. Stisak na Adamovoj nozi klonu.

Mališan se gotovo zverinjim skokovima ustremi na zid šatora, zagrebavši prljavo platno prstima. Noktima, nogama, zubima, kidao je prugastu, natrulu krpu na froncle. Šatra se cepala bučno, kiteći ga istrgnutim nitima i zasipajući ga zagušljivom, nezdravom prašinom. Iskobelja se nekako kroz ritavu krzotinu, migoljeći se svim udovima kao da se rađa iz kakve zlehude utrobe.

Prevrte se na leđa te se bočnim kolutom opet nekako nađe na nogama, posrćući usred razrovanog proplanka okruženog koprivama čiji su bokori tamneli u senci stabala. Bez zastajanja, zatrča se u izždžigljalo bilje i, mada gadno ožaren po licu i rukama, probi se do paprati koja je obrastala šumu.

Nastavio je da trči sve dok se nije sapleo o gomilu truleži. Podigao se i ponovo posrnuo.

Naslonio se na debelo stablo i pokušao da obuzda dahtanje koje mu nije dozvoljavalo da udahne dovoljno vazduha.

„Ubio sam vešticu... Ubio sam... Crnu Babu... Zgrabila me je, pa sam je ubio...“, ječao je prigušeno.

Potom se bacio na tlo. Prekrio se lišćem, suvim odozgo a kapavim sa donje strane, ne mareći za zadah plesni i razmilele insekte. Osećao je snažan poriv da se sakrije dok jezivo lice starice nije prestajalo da ga progoni. Tada se tlo zatreslo.

*

Tamo gde je ležala starica bolno povređene vilice, sada su bile samo krpe.

Kada se četvoronoške izvukla na proplanak, okružile je zveri velikih zuba povijenih nagore. Starica se izvi u stranu i prinese neku krpetinu njihovim krastavim, halapljivim njuškama.

*

Dečak nađe pukotinu na gomili natrulog lišća i proviri kroz nju, što beše dovoljno da sa užasom shvati šta je maločas zatreslo zemlju.

Prema Adamu je tutnjao čopor divljih svinja, predvođen ogromnim veprom crne glave i sedih čekinja na obrazima i prsima, koji je teško roptao razjapljenim nozdrvama. Dečak zaneme od straha, što mu pomože da ostane neotkriven, makar zakratko. On zažmuri, kao da će tako nestati. Topot mnoštva papaka utihnu. Adam pročkilji i ispred sebe ugleda ogromnu njušku sa dve prljave rupe iz kojih mu vreli zadah sunu kapljice u lice. Vrisnu i mahinalno udari šakom u resu između razjapljenih nozdrva, ogromna zver prepadnuto riknu i poskoči u stranu, što i ostale divlje svinje natera da se raskaču unaokolo.

Adam se nije sećao kako, ali se već sledećeg svesnog trenu nalazio na krošnji drveta, raskrvavljenih dlanova i kolena. Ispod njega, veliki vepar je besno češao žute, prljave kljove o stablo tresući ga, dok su ostale svinje potmulo rikale. Sa levog, većeg i povijenijeg zuba, visila mu je krpa.

Dečaku pripade muka u potiljku dok je gledao nadole, s naporom pokušavajući da se održi na grani.

Tada se vepar predvodnik posveti mestu na kome je mališan ležao prekriven natrulim lišćem, prvo ga raskopavajući i njušeći, potom se povaljavši po njemu. Tada se na razrovanoj zemlji grozno isprazni i pogleda nagore, još jednom snažno groknuvši. Dečak se unezvereno pope na još višu granu, još uvek ne osećajući bol od poderotina.

Vepar predvodnik tada ujede za vrat jednog mlađeg mužjaka kao da želi da iskali bes zbog plena koji mu je izmakao. Manja životinja bolno skiknu i, teturajući se, pobeže u stranu. Tada se zahuktali glavešina, onako nakostrešen, stušti u gustiš, što i ostale potera u divlji trk za njim.

Šuma utihnu. Poče kiša. Dečak tek tada zarida.

*

„Razbesneo me je. Mala hulja... Al' detinja je to mahnitost. Obuzdaj nemir, Lilit, opozvala sam ih. Samo će mu pratiti kretanje, da ne odluta. Neka, neka sam otkrije... Potom će nam se sam vratiti...“

Velika krila zalepetaše u paprati. Prestrašene ptice prhnuše u beg.

*

Adam siđe sa stabla mnogo nespretnije nego što se na njega popeo, završivši na mokroj zemlji.

Brzo se uspravi, napeto osluškujući okoliš. Čula su se samo udaljena oglašavanja ptica. Nešto prhnu iz žbunja, trгнуvši ga. Ubrzo se sve umiri.

Dečak pođe šumom na suprotnu stranu od one gde su otutnjale svinje, trudeći se da bude što tiši. Strah brzo prevlada oprez te on potrča, bučno probijajući skramu od lišća po tlu. Jurio je izbegavajući trnoviti gustiš, ubrzo nabasavši na uski pojas ugažene zemlje koji je ličio na stazu, što ga, iako već umornog, ubrza. U daljini se kroz granje probijala svetlost.

„Kraj šume!“, pomisli i zagradi obraslom prečicom.

Saplete se o vrzinu puzavica i pade na tlo meko i okvašeno od humusa i šumske truleži. Podigao se i gazeći kroz paprat i krugove mrkih izdžigljalih gljiva, izbio na livadu. Pogled mu zaustaviše dalekovodi, na čijim su se tamnim žicama tiskale ptice. Mnogo ptica. Adam ih nikada nije obuhvatio toliko istim pogledom. Naslućivao je da se događa nešto naopako i opako, ali tada još nije shvatao šta.

*

Držeći se na izvesnom odstojanju od crnih kablova načičkanih još crnijim pticama, dečak izbi prvo na kolski, potom i na asfaltni put. Drum je izgledao kao retko korišćen, sudeći po travuljini koja se kostrešila sa ivica i kao da je stremila da se, negde pred kraj puta, preplete na sredini.

Čuo je žabe. Gušter pretrča. Asfalt beše na nekoliko mesta izvaljen naoko krhkim izdancima biljaka.

Na jednom delu puta nalazio se oglodan kostur nekakve životinje, razbacan čitavom širinom druma. Dečak ga obiđe, radije zagazivši i u zarasli obod nego da hoda po beličastim, zloslutnim krhotinama.

Vrane koje su se vrzmale unaokolo nisu ga se plašile. Ali su ga plašile.

„Kad se vrane osokole, naopaka su vremena...“, setio se Adam ujakovih reči.

Kada je u daljini nazreo krovove, potrčao je. Samo je čekao trenutak da nekoga sretne i obrati mu se za pomoć. Tada će ga ogrnuti čebetom i vratiti kući. Nije ga bilo briga ni ako mu budu sudili zbog ubistva veštice, na kraju, reći će svima, ona ga je otela. Bacila ga je svinjama. Neće reći prasićima, već svinjama... Divljim. Objasniće roditeljima, oni će ga prekoriti, ali će ga razumeti. Ona je želela da mu rastrgne rebra. To će im reći. Samo da stigne kući i sve će biti u redu. Samo da ne bude više sam.

A bio je sam, tada još nije ni slutio koliko...

*

Prva kuća na koju je naišao beše bez znakova da unutra iko boravi. Bašta beše zapuštena a metalna ograda načeta rđom i puzavicama. Odnekud se začuo lavež. Adam ustuknu, te se odmah uputi ka sledećoj kući. Izgledala je urednije, iako ni ona ničim nije odavala prisustvo domaćina. Dečak pokuša da pozvoni na taster pored kapije, ali to ne proizvede nikakav zvuk. On lagano gurnu kapiju i ona, uz cikutavu škripu šarki, klonu u stranu. Adam osmotri dvorište načičkano saksijama sa klonulim biljem i polako priđe vratima. Nije bilo zvona. Pokuca. Tišina. Nije se usudio da proba kvaku.

Na sledećoj kući jeste – i bila je zaključana. I naredna.

Uvideo je da su sve kuće zaključane. Tada se ponovo začuo lavež, ovoga puta kao da mu je prilazio. Adam nije želeo da čeka. Podigao je nebojenu saksiju sa niskim, pljosnatim kaktusom koja je trulila pored praga, duboko udahnuo i zavitlao je kroz prozor u prizemlju. Zvuk razbijenog stakla kao da ga prenu, razbudi mu nagone. Odlučno se preko gelendera ulaznog stepeništa pope na limeni sims i pažljivo opkoračivši zubate krhotine uskoči u nepoznati dom.

Unutra beše polumračno. Mirisalo je na buđ i mokru vunu, što dečak prepoznade samo kao neprijatan, ustajao vazduh.

Prekidač za svetlo nije zažario nit sijalice, koja je nemarno visila sa plafona. Telefon! Nije davao nikakav signal. Ništa nije radilo.

Nije bilo ni vode u slavinama. Adamovom bolu i strahu naglo se pridružiše i žeđ i glad.

Tada je ugledao frižider i otvorio ga. Zapahnu ga nenasosan smrad te on vrata odmah zalupi nazad.

Glad i žeđ moćno nadvladaše sve druge nelagode. Dečak poče da pretura po kuhinji. Pronađe kutiju šećera u kocki. Pomirisa beli kristal i poče halapljivo da ga krcka zubima. Presta tek kada žeđ posta nenasorna.

Banu u kupatilo i stade grubo da odvrće slavinu. Iz bojlera se začu potmulo gromoljanje i slabašan mlaz poteče. Iako je voda imala opor ukus ustajalosti, dečak ju je laptao jezikom sve dok nije utolio žeđ. Potom se umio. Bi mu lakše, ali se razočarano prenu kada srebrnasti curak presahnu.

Nezadovoljan zbog spoznaje da je neoprezno pustio dosta vode u vir slivnika a da njome nije napunio neku

flašu, on pretraži usku ostavu sa drvenim policama, pronade bleдозeleni ranac i izokrenu ga. Iz njega ispadoše kutije sa lekovima, sasušena lepljiva traka i štikaljke. Dečak sa police uze kalemarski nož na preklapanje i kalem konopca za veš, te ih strpa u ranac. Takođe u njega stavi praznu plastičnu flašu, jedinu u ostavi koja je izgledala iole čisto.

Pretražio je čitavu kuću ne bi li pronašao kakvo oružje kojim bi mogao da se odbrani od napada životinja ili zlonamernih ljudi. Izabra drveni malj za tucanje šnicli, koji je na udarnom delu imao metalnu oplatu u vidu zbijenog skupa malih piramida.

Lavež se ponovo začu, ovoga puta iz neposredne blizine, odmah pored razbijenog prozora.

Adam oprezno proviri napolje i ugleda krupnog psa, čiju mršavost ni gusta, kovrdžava dlaka nije mogla da prikrije. Ličio je na male smeđe terijere koje je mališan viđao kod komšija lovaca, samo je ovaj bio veći i rundaviji. Oko vrata je nosio izlizanu crnu kožnu ogrlicu. Čim vide dečaka, životinja prestade da laje, spusti glavu u stranu kao da se stidi i poče da cvili.

*

„Želim psa!“, saopštio je Adam svojim, nekoliko dana pre rođendana.

„Ako jednoga dana budemo živeli u kući sa dvorištem, tada možemo o tome porazgovarati. Životinje nisu za stan. Bar psi ne! Možda akvarijum? Evo, komšinica Maša ima lepu ribicu, i šta joj fali?“, upita ga mama.

„Ništa!“, dobaci otac, ali se u trenu prepade kako bi njegov odgovor mogao da se protumači, pa hitro usu pogled nazad u novine.

„Fali joj mozga!“, promrsi dečak neraspoloženo.

„Adame! Sram te bilo!“

„Ali, mama... Mislio sam na ribicu!“

„Tišina!“, učutka ga mati strogo.

Očevo lice beše i dalje zaronjeno u Politiku, za pedalj preduboko. Dečak ga nije video, ali je bio siguran da je nasmešeno.

*

Adam zamahnu rukom da ga otera, ali to ne učini. Pas nije pokazivao neprijateljstvo, izgledalo je pre kao da traži pomoć. Dečak pruži ruke preko pretećih vrhova polomljenog stakla, i pljesnu rukama.

Veliki terijer kratko zalaja. „Izgleda da si dobra kuca, ali ću ja ipak napolje sa maljem...“, promrmlja dečak, otvori razbijeni prozor i, držeći drveni čekić u ruci, pažljivo se pope na drveni sims.

Pas uzmače nekoliko koraka. Adam se nađe napolju i stade naspram izgadnele životinje, koja se ogłosi zvukom koji se dvoumio između cviljenja i režanja.

„Ne teraj me da te udarim ovim, molim te...“, zava-pi dečak, krijući malj iza leđa.

Dva uplašena, očajna bića stajala su na nekoliko koraka udaljenosti i plašila se jedno drugoga. Adam tada oprezno, ne okrećući leđa psu, pođe ka drumu. Životinja kolebljivo pođe za njim. I dečak je tako hodao unazad, pas nekoliko koraka iza njega. Iznenada,

terijeru zadrhta gornja usna, sevnuše oštri očnjaci. Najpre potmulo, zatim nešto žustrije zarezā i potrča ka dečaku.

Adam vrisnu i okrete se da beži, kada ispred sebe, na manje od stotinak metara, ugleda čopor divljih svinja predvođen sedim veprom. Pokušavši da se opet okrene, izvrnu nogu i stropošta se na asfalt, ne ispuštajući malj iz ruke. Pas ga preskoči i odmah se iza njega zaustavi, besno lajući i režeći na šumsku hordu koja im se približavala. Dečak se pridiže, dohvati malj i potrča ka najbližoj kući. Nesvestan svoje i visine ograde, on preskoči žicu kraj kapije i zalete se na vrata. Svu snagu upre u udarac maljem po zaključanoj bravi, ali to ne beše dovoljno. Udari još jednom svojim oružjem, zatim i đonom. Tek tada limeni štok popusti i izvali se. On banu unutra i zalupi vrata iza sebe, pogledom tražeći nešto čime bi ih podupro.

Lavež ga u trenutku podseti da je u borbi za sopstveni život zaboravio na jedan tuđi. On odškrinu vrata i vide terijera kako preskače ogradu nespretno se dočekavši na tlu, dok su svinje svom silinom navaljivale unaokolo tražeći udobniji prolaz u dvorište.

„Hajde ovamo! Hajde!“, povika dečak i pas mu se hramljući provuče kraj nogu.

Adam se tada navali na vrata, ali odmah shvati kako neće uspeti da nadgura nalet svinja, te na njih osloni cipelarnik koji mu je bio pri ruci. Za nekoliko minuta, na vratima je bio sav nameštaj koji je mališan mogao da pomeri i dogura. Kada je procenio da su bezbedni, dečak se nasloni na vrata od sobe. Pas je legao na par koraka od njega. Obojica su dahtala od straha i

umora, gotovo u istovetnom ritmu. Sa velikom strepnjom osluškivali su šta se događa napolju.

„Idem ja na sprat!“, reče dečak psu kao da ovaj može da ga razume.

Adam kroči u hodnik i, osvrnuvši se ka zaprečenim vratima, pođe stepenicama na gornji nivo nepoznate kuće. Na spratu su bile spuštene i tavanaške merdevine, ali on odluči da prvo istraži sobe.

U neurednom kredencu dečak pronađe čistu majicu i bermude sa učkurom, koje su mu sezale do listova. Svoju odeću zagađenu svinjskim izlučevinama gadljivo odbaci u ćošak. Potom se vrati u hodnik i uputi ka sledećim vratima. Pritisnuo je kvaku i vrata prostorije s pogledom na dvorište i ulicu škripavo se otvoriše.

Odmah je uočio terasu i kuražno reši da s visine proveri šta se događa napolju. Tada ga prepade škripa šarki, osvrnu se i vide terijera kako ga kolebljivo prati.

„Hajde! Ni ja ne bih voleo da ostajem sam. Evo nam je osmatračnica!“, reče mu.

Kada je izašao na balkon, vide da su svinje još uvek u dvorištu. Neke su lenjo ležale, dok su druge riškale po zapuštenoj bašti i saksijama. Kada su ga osetile, zagroktaše, dok veliki sedi vepar preteći zatopota papkom po raskopanoj zemlji. Dečak u krpi na njegovoj kljovi prepoznade komad svoje majice.

„Opet me ove krmače vrebaju odozdo...“, zavapi očajno, ali se onda njegovo lice iz snuždene grimase razvuče u nešto što zaliči na osmeh.

U dečaku se probudi nešto što odvajkada čuči u svim mužjacima, ali se samo katkad razuzda i pretvori u raskošni, praskavi pir.

*

Adamova majka je sakupljala oslikane zidne tanjire, koji su oduvek bili predmet posebnog obzira ukućana. Na njima behu kitnjasti crteži starih evropskih gradova, živopisnih scena sa Alpa ili viktorijanskih predela. Centralno mesto zauzimao je glomazni oval sa starinskim crtežom Ajfelove kule.

„Adame! Stan nije mesto za igru! Znaš koliko su skupoceni moji tanjiri!“, prekorevala ga je majka.

„Ali ovo je avion od papira...“, pravdao se mališan ukazujući na poreklo letelice sazdane od presavijene stranice upravo prohujalog kalendarskog meseca.

„Prekini odmah!“

„Najradije bih ti ih sve porazbijao!“, pomisli dečak, ali se suzdrža, pa to i ne izusti.

Samo je zgužvao svoj lepi konkord u ružnu grudvu od papira i umešno je tresnuo u kantu za đubre.

*

„...ali sada je stanje malo drugačije. Sada ćeš da čuješ i vidiš nešto što još nisi čuo i video! Sačekaj ovde“, promrmlja Adam psu, koji je i dalje lajao uznemiren oporim mirisom štokave divljači.

Mališan strča niz stepenište. Pas ga je ipak pratio, hitro ali na izvesnoj udaljenosti. Dečak se vrati u sobu noseći u rukama nelagodno klimavu kulu tanjira.

„Ne motaj mi se oko nogu! Ako mi ovo ispadne, iseći ćemo se obojica kao rotkve!“

Pas nije razumeo dečakove reči, ali je odlično razumeo preteće zveckanje keramike, te uzmače u stranu.

„Sada ćemo našim gostima da priredimo nezaboravan provod!“, reče dečak i iznese svoj tovar na terasu, pa ga oprezno spusti na stolicu bez naslona.

Kada se uverio da je kula od naslaganih tanjira u ravnoteži, prodra se, prepavši sve životinje u okruženju, ponajviše terijera.

„Oooooooooooooo, sviiniinje! Da li verujete u leteće tanjireeee?“

Životinje pogledaše nagore, te uznemireno zagroktaše.

„Ne verujete?“, uzviknu bajagi razočarano i gotovo svečano, pažljivo upravljajući palcem i kažiprstom, uze najviši tanjir sa klimave gomile.

Keramički frizbi polete i razbi se u paramparčad uz rezak tresak, nateravši dve svinje najbliže mestu havarije u paničan odskok, potom i beg preko ograde. Ostale se još nisu ni snašle, kada se nebo iznad njih pretvori u invaziju zastrašujućih belih vazduhoplova. Na sve strane zaprašta, oštri komadi se razleteše. Dečak je urlao od nekakvog nemuštog zadovoljstva koje mu se slivalo u udove, svinje od užasa.

Životinje su udarale jedna o drugu, razletale se na sve strane, prevrtale se preko ograde i niskog dvorišnog stepeništa. Adam je vitlao tanjire koji su naglo ponirali, padajući na tlo uz strahovit tresak.

Bacao ih je dok ih nije sve porazbijao, iako su divlje svinje već bile daleko. Potom je seo na tronošku prekrivenu izbledelom krparom i tek tada primetio da terijer unezvereno laje.

„Baš smo im pokazali!“, reče mu zadihano.

Pas utihnu. Posmatrao je čovečijeg mladunca s kojim se združio, gledajući ga sada sasvim drugačije – kao moćno biće koje u besu ume da priredi neizdrživ, nesnosan pakao za čula.

Vođa čopora beše izabran.

*

„Šta se nalazi iza onih vrata sa rasklopivim merdevinama?“

„Tu je izlaz na krov zgrade, gde su struja i gromobrani, i zabranjeno je da se ide gore! Nemoj da ti pada na pamet da se tuda motaš!“

„Zašto mi je zabranjeno sve što izgleda iole zanimljivo?“

*

Bio je osokoljen pobedom.

Dečak se uskim, grubo tesanim merdevinama uspeo na tavan kuće koja je nedavno ostala bez tanjira. Terijer je nemoćno zacvileo, ne usuđujući se da ga sledi po strmo postavljenim oblicama.

„Čekaj tu, idem da vidim šta ima gore“, reče mu Adam.

Čim je promolio glavu u tminu ispresecanu uskim trakama svetlosti, pred njim se ukazaše nekakva viseća trupla koja su se klatila sa krova.

Dečak se namah prestravi.

Potom mu laknu. Prepoznao ih je.

*

Njoj je već nedostajala šarena povorka kočija punih čudaka, ali je verovala u svoju karmu i nije tugovala. Naprotiv.

*

„A sada, gozba!“, najavi psu, silazeći s naporom, pri-
državajući se samo jednom rukom za drvene letve, jer
je drugom na ramenu teglio sušenu praseću polutku.

Dečak odnese meso do niskog stola i poče kalemar-
skim nožem da odseca kaiševе pršute. Soba zamirisa,
pas zadrhta i zacvile od nestrpljenja.

*

*„Adame, tako se ne ponaša za stolom! To se ne jede
rukama, a mogao bi i da ispraviš leđa!“, prekidala ga
je mati, istrajno ga učeći lepim manirima.*

*„Zar nije smisao obeda da se jede, a ne da se pona-
ša?“*, uzvrati joj pitanjem.

*

„Izvini, ponestalo nam je tanjira“, reče dečak psu i baci
mu slastan, prošaran odrezak pred noge.

Životinja ga samo delimično sažvaka i halapljivo
proguta, ponovo se zagledavši u dečaka. Ni Adam nije
jeo sa više uglađenosti. Rukama otkinu nekoliko rebara
sa polutke i baci ih psu, ovaj ih skrcka u slast. Oporo